

СТ А Н О В И Щ Е

От: Проф. д-р Димитър Панайотов Димитров, УНСС, катедра „Национална и регионална сигурност“ *Научна специалност 3.8 Икономика и управление*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *Икономика и Управление (Отбрана и сигурност)* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Адела Бозмарова*
Тема на дисертационния труд: *УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА
МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА КООРДИНАЦИЯ ПРИ
КРИЗИ ОТ НЕВОЕНЕН ХАРАКТЕР*

Научен ръководител : Проф. д-р Димитър Панайотов Димитров

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд Съгласно Заповед № 3402/23.10.2025 г. на Зам. Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Национална и регионална сигурност“ на факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по *научна специалност* Докторска програма „Икономика и управление (Отбрана и сигурност)“ съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №768/20.03.2018 г. Обучението е осъществено в *редовна форма през* периода 2018-23 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Авторът на дисертационния труд е редовен докторант към катедра „Национална и регионална сигурност“ при УНСС, гр. София.

Дисертационният труд се състои от 433 стр. и съдържа: увод – 8 стр., изложение (3 глави) – 251 стр., заключение – 2 стр., списък с таблиците, списък с фигурите, библиография и приложения. Използваната

литература включва 650 източника, от които 329 на български език и 321 на английски език.

Дисертационният труд е представен на заседание на КС на катедра „Национална и регионална сигурност“ към факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС, състояло се на 14.10.2025 г. с решение за насочване към публична защита.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд допринася значително за развитието на дискусиата по усъвършенстване на междуинституционалната координация при кризи от невоенен характер, като пандемията от Covid-19 е разглеждана като тестов сценарий, който разкрива реалните възможности и ограничения на съществуващата система. Изследването се фокусира върху специфичните потребности на институциите, ангажирани в управлението на подобни кризи, както и върху механизмите на взаимодействие помежду им. Особено внимание е отделено на начините, по които тези механизми могат да бъдат усъвършенствани, така че да се постигне по-висока ефективност и адаптивност при реакция в динамична и несигурна среда. Взаимодействието между различните институции - държавни, местни, обществени и експертни - е ключов фактор за изграждане на устойчива система за управление на кризи, в която гражданската сигурност се обособява като самостоятелен елемент на националната сигурност. Анализът се ограничава до българския контекст и до опита от управлението на пандемията,. Темата на дисертацията е актуална, докторантът разглежда реален изследователски проблем. Рецензентът няма бележки по формулирането на целта, задачите и тезата на дисертационния труд. Използвани са достатъчно на брой литературни източници на български и английски език, както и интернет източници. Докторантът познава основните литературни източници и основната теория по разглежданата тематика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторантът декларира следните основни приноси:

1. Идентифицирани са проблемите при междуинституционалната координация при кризи от невоенен характер, в контекста на световна грипна пандемия. – приложен принос

2. Предложени са стратегически, нормативни и организационни мерки за усъвършенстване на междуинституционалната координация при управление на кризи от невоенен характер. - научно-приложен принос

3. Предложен е интегриран модел за междуинституционална координация, базиран на принципите на системния подход и процесното описание.

4. Разработена е организационна структура, с цели и функции на Национален координационен център за управление на кризи, която стъпва на метода за организационното проектиране и архитектура.

4.Разработен е бюджет за структурата, предложени са и конкретни текстове за проектозакон. - научно - приложен принос

5.Разработена е учебна програма за дисциплина “Междуйнституционална координация в сектора за сигурност”.

Рецензентът приема така предложените приноси.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В предоставените материали за рецензиране са посочени общо 4 публикации, публикувани са в уважавани издания и са в периода на дисертацията. Те отразяват тематиката на изследването и запознават обществеността с основните идеи на автора.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът дава достатъчно пълна представа за целите, задачите, съдържанието и резултатите от проведеното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки.

8. Заключение

Дисертационния труд изцяло отговаря на изискванията на ЗРАС и Правилника за неговото прилагане. Налице е собствено изследване, структурирано по подходящ начин, с открити приноси в различни направления.

Ето защо с убеденост давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: „УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА КООРДИНАЦИЯ ПРИ КРИЗИ ОТ НЕВОЕНЕН ХАРАКТЕР“ и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на АДЕЛА РУМЕНОВА БОЗМАРОВА

Дата / място 28.11.2025 г.
.....

Подпис:
(проф. Димитър Димитров)